

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภทการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlational study) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการยอมรับนับถือ การมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม กับความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยโรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลทั่วไป ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เขตภาคกลาง ที่มีขนาดจำนวนเตียงในการรับผู้ป่วย 150-500 เตียง มีทั้งหมด 5 เขต รวมทั้งสิ้น 22 โรงพยาบาล

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลประจำการในโรงพยาบาลทั่วไปเขตภาคกลางที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.1 สํารวจจำนวนพยาบาลประจำการในโรงพยาบาลทั่วไปเขตภาคกลาง จากกลุ่มงานการพยาบาลการพยาบาล (2549) ทั้งหมด 5 เขตรวมทั้งสิ้น 22 โรงพยาบาล (สมาคมอนามัยแห่งประเทศไทย, 2549) พบว่ามีจำนวนพยาบาลประจำการทั้งสิ้น 4,391 คน (จากการสำรวจโดยการสอบถามทางโทรศัพท์)

2.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจาก สูตร Yamane (1973, อ้างถึงในบุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2544) เมื่อระดับความมีนัยสำคัญเป็น .05 ($\alpha = .05$)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ขนาดความคลาดเคลื่อนที่จะยอมรับได้ ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง ในที่นี้กำหนดไว้ 5 เปอร์เซ็นต์

สามารถคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} = \frac{4,391}{1 + 4,391(0.05)(0.05)} = 366$$

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณครั้งนี้ คือ พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไปในเขตภาคกลาง จำนวน 366 คน

2.3 สุ่มโรงพยาบาลที่เป็นตัวอย่าง โดยจำแนกโรงพยาบาลทั่วไปแต่ละเขตในภาคกลางออกเป็น 5 เขตตามการจำแนกของกระทรวงสาธารณสุข โดยการสุ่มตามเขตแบ่งสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) ในแต่ละเขต โดยวิธีจับฉลาก เนื่องจากโรงพยาบาลทั่วไปในเขตภาคกลางมี 5 เขต 22 โรงพยาบาล มีจำนวนโรงพยาบาลในแต่ละเขตตั้งแต่ 1-6 โรงพยาบาลเพื่อให้ได้สัดส่วนที่ใกล้เคียงกันในแต่ละเขตใช้ อัตราส่วน 1:2 และในกรณีที่มีแห่งเดียวกำหนดให้โรงพยาบาลนั้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการสุ่มได้โรงพยาบาลที่เป็นตัวอย่าง 10 โรงพยาบาล

2.4 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการ ในแต่ละโรงพยาบาลที่สุ่มได้ทั้ง 10 โรงพยาบาลโดยวิธีการคำนวณตามสัดส่วนพยาบาลประจำการในแต่ละโรงพยาบาล โดยวิธีการคำนวณดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2538)

$$n_n = \frac{n \times N_n}{N}$$

n_n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาล

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N_n = จำนวนประชากรในแต่ละโรงพยาบาล

N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย

ในกรณีที่คำนวณแล้วได้กลุ่มตัวอย่างในโรงพยาบาลน้อยกว่า 30 คนได้ปรับเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้เป็น 30 คนเพื่อให้สามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้ (ประคอง กรรณสูต, 2542:11) ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริงคือ 381 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัด
กระทรวงสาธารณสุข เขตภาคกลาง

เขต	ชื่อโรงพยาบาล	พยาบาล ประจำการ(คน)	กลุ่มตัวอย่างที่ คำนวณได้(คน)	กลุ่มตัวอย่างที่ ใช้จริง(คน)
4	ร.พ.พระนั่งเกล้า(นนทบุรี)	280	48	48
	ร.พ.ชลประทาน	104	-	-
	ร.พ.อ่างทอง	140	24	30
	ร.พ.ปทุมธานี	236	-	-
	ร.พ.เสนา(อยุธยา)	163	-	-
5	ร.พ.ลพบุรี	293	-	-
	ร.พ.บ้านหมี่	231	40	40
	ร.พ.พระพุทธบาท	249	43	43
	ร.พ.สิงห์บุรี	220	-	-
	ร.พ.อินทร์บุรี (สิงห์บุรี)	219	-	-
6	ร.พ.พหลพยุหเสนา(กาญจนบุรี)	272	-	-
	ร.พ.มะการักษ์(กาญจนบุรี)	153	26	30
	ร.พ.สมเด็จพระสังฆราชที่ 17 (สุพรรณบุรี)	150	26	30
	ร.พ.บ้านโป่ง(ราชบุรี)	170	29	30
	ร.พ.ดำเนินสะดวก(ราชบุรี)	120	-	-
	ร.พ. โขธาราม(ราชบุรี)	153	-	-
	ร.พ.พระจอมเกล้า(เพชรบุรี)	263	45	45
7	ร.พ.สมุทรสาคร	237	41	41
	ร.พ.สมเด็จพระพุทธเลิศหล้า (สมุทรสงคราม)	230	-	-
	ร.พ.ประจวบคีรีขันธ์	150	-	-
	ร.พ.หัวหิน(ประจวบคีรีขันธ์)	102	-	-
	8	ร.พ.สมุทรปราการ	256	44
รวม		4,391	366	381

2.5 เลือกกลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการจากแต่ละโรงพยาบาล ในทุกแผนกที่ให้บริการพยาบาลแก่ผู้ป่วย คือ แผนกอายุรกรรม แผนกศัลยกรรม แผนกสูติ-นรีเวชกรรม แผนกกุมารเวชกรรม แผนกตา หู คอ จมูก แผนกศัลยกรรมกระดูก หอผู้ป่วยหนัก แผนกห้องผ่าตัด และแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของพยาบาลในแต่ละแผนก เลือกหอผู้ป่วยในแต่ละแผนกด้วยวิธีการสุ่มอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลาก และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการจับสลากรายชื่อของพยาบาลประจำการในหอผู้ป่วยที่สุ่มได้ ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างและร้อยละของแผนกที่ปฏิบัติงาน

แผนกที่ปฏิบัติงาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
แผนกอายุรกรรม	67	17.58
แผนกศัลยกรรมกระดูก	32	8.39
แผนกกุมารเวชกรรม	31	8.14
แผนกตา หู คอ จมูก	11	2.87
แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน	36	9.45
แผนกศัลยกรรม	55	14.44
แผนกสูติ-นรีเวชกรรม	36	9.45
แผนกหอผู้ป่วยหนัก	46	12.07
แผนกหอผู้ป่วยพิเศษ	20	5.25
แผนกอื่นๆ	47	12.34
รวม	381	100.0

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม 1 ชุด มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลางรวม 6 ข้อ ประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน สังกัดหน่วยงาน และแผนกที่ปฏิบัติงาน ลักษณะข้อคำถามมีทั้งเป็นแบบปลายเปิด และให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของ Mishra (1997) ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงใช้ให้เข้ากับโรงพยาบาลในเขตภาคกลาง โดยผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ

ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาอีกครั้ง ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 40 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับ

- 1) ด้านความสามารถ จำนวน 13 ข้อ
- 2) ด้านความเปิดเผย จำนวน 11 ข้อ
- 3) ด้านความห่วงใย จำนวน 9 ข้อ
- 4) ด้านความเชื่อถือได้ จำนวน 7 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามส่วนนี้ จะมีคำตอบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่าเป็น 5 ระดับ ตามแนว Likert Scale โดยมีเกณฑ์การเลือกตอบและให้คะแนน คือ

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความที่ให้มาทั้งหมดให้ 5 คะแนน
 เห็นด้วย หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความที่ให้มาเป็นส่วนใหญ่ให้ 4 คะแนน
 ไม่แน่ใจ หมายถึง ไม่สามารถตัดสินใจได้ หรือไม่แน่ใจกับข้อความที่ให้มาให้ 3 คะแนน
 ไม่เห็นด้วย หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ให้มาเป็นส่วนใหญ่ให้ 2 คะแนน
 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ให้มาทั้งหมดให้ 1 คะแนน

การแปลผลคะแนน มีเกณฑ์การคิดคะแนนความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย โดยนำคะแนนของผู้ตอบ แต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (ประคอง วรรณสุต, 2538)

คะแนนเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยสูงมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยสูง
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามการยอมรับนับถือที่สร้างขึ้น ตามกรอบแนวคิดของ Dillon (1993) ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงใช้ให้เข้ากับโรงพยาบาลทั่วไปในเขตภาคกลาง โดยผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาอีกครั้ง ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 31 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับ

- 1) การได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ร่วมงาน จำนวน 10 ข้อ
- 2) การได้รับการยอมรับนับถือจากหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 10 ข้อ
- 3) การได้รับการยอมรับนับถือจากการกระทำของตน จำนวน 11 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามส่วนนี้ จะมีคำตอบให้เลือกตอบในลักษณะประเมินค่าเป็น 5 ระดับ ตามแนว Likert Scale โดยมีเกณฑ์การเลือกตอบ และให้คะแนนคือเห็นด้วยอย่างยิ่ง (5 คะแนน) ถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1 คะแนน) ข้อคำถามทุกข้อมีลักษณะเป็นข้อความเชิงบวก และข้อความเชิงลบ และมีการให้คะแนนดังนี้

		ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าคะแนน	5	1
เห็นด้วย	มีค่าคะแนน	4	2
ไม่แน่ใจ	มีค่าคะแนน	3	3
ไม่เห็นด้วย	มีค่าคะแนน	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าคะแนน	1	5

การแปลผลคะแนน มีเกณฑ์การคิดคะแนนการได้รับการยอมรับนับถือโดยนำคะแนนของผู้ตอบ แต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2538)

คะแนนเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	ได้รับการยอมรับนับถือสูงมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	ได้รับการยอมรับนับถือสูง
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	ได้รับการยอมรับนับถือปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	ได้รับการยอมรับนับถือต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	ได้รับการยอมรับนับถือต่ำที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามการมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรมที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของ Greenberg (1993) ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงให้เข้ากับบริบทของ โรงพยาบาลในเขตภาคกลาง โดยผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาอีกครั้ง ประกอบด้วยข้อคำถาม 19 ข้อที่เกี่ยวข้องกับ

- 1) ความยุติธรรมระหว่างบุคคล จำนวน 10 ข้อ
- 2) ความยุติธรรมด้านข้อมูลข่าวสาร จำนวน 9 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามส่วนนี้ จะมีคำตอบให้เลือกตอบในลักษณะ ประเมินค่าเป็น 5 ระดับ ตามแนว Likert Scale โดยมีเกณฑ์การเลือกตอบและให้คะแนน คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง (5 คะแนน) ถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (1 คะแนน)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความที่ให้มาทั้งหมดให้ 5 คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความที่ให้มาเป็นส่วนใหญ่ให้ 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ หมายถึง ไม่สามารถตัดสินใจได้ หรือไม่แน่ใจกับข้อความที่ให้มา ให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ให้มาเป็นส่วนใหญ่ให้ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ให้มาทั้งหมดให้ 1 คะแนน

การแปลผลคะแนน มีเกณฑ์การคิดคะแนนการมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม โดยนำคะแนนของผู้ตอบ แต่ละคนรวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2538)

คะแนนเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	มีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรมสูงที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	มีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรมสูง
คะแนนเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	มีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	มีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรมต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	มีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรมต่ำที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ในการวิจัยในครั้งนี้ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นภายหลังผ่านการปรับปรุงแล้ว จำนวน 4 ตอนนี้ ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดจากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผ่านการตรวจสอบและได้รับการแก้ไขขั้นต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการพยาบาล 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร 3 ท่าน ดังรายนามในภาคผนวก โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาความตรงตามเนื้อหา ที่พิจารณาความสอดคล้องระหว่างสาระคำถาม กับสาระคำนิยามเชิงปฏิบัติการ ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีของมิติที่วัด โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาความถูกต้องและขอบเขตของเนื้อหา ความรัดกุมในการใช้ภาษา การตีความหมายของข้อความ รวมทั้งข้อแนะนำและข้อเสนอแนะ กำหนดระดับการแสดงความคิดเห็นเป็น 4 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

1	หมายถึง	คำถามไม่สอดคล้องกับคำนิยามเลย
2	หมายถึง	คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงอย่างมากจึงจะมีความสอดคล้องกับคำนิยาม
3	หมายถึง	คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงเล็กน้อยจึงจะมีความสอดคล้องกับคำนิยาม
4	หมายถึง	คำถามมีความสอดคล้องกับคำนิยาม

ผู้วิจัยนำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงแบบสอบถามร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา(Content Validity Index หรือ CVI) ซึ่งค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาที่มีคุณภาพ ด้านความตรงตามเนื้อหา อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้คือ 0.8 ขึ้นไป (Polit & Hungler, 1999)

$$CVI = \frac{\text{จำนวนคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4}}{\text{จำนวนคำถามทั้งหมด}}$$

จากการรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน พบว่า จำนวนข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4 ของแบบสอบถามความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยแบบสอบถามการได้รับการยอมรับนับถือ และแบบสอบถามการมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรมของพยาบาลประจำการ มีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (CVI) เท่ากับ .81, .84, .84 ตามลำดับ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเห็นชอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือ โดยมีการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ

คงเดิม 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย มีข้อคำถามทั้งหมด 43 ข้อ

คงเดิม 27 ข้อ

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา 13 ข้อ

ตัดข้อคำถาม 3 ข้อ

รวมมีข้อคำถาม 40 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการได้รับการยอมรับนับถือ มีข้อคำถามทั้งหมด 32 ข้อ

คงเดิม 30 ข้อ

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา 2 ข้อ

ตัดข้อคำถาม 1 ข้อ

รวมมีข้อคำถาม 31 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม มีข้อคำถามทั้งหมด 19 ข้อ

คงเดิม 15 ข้อ

ปรับปรุงความชัดเจนของภาษา 4 ข้อ

รวมมีข้อคำถาม 19 ข้อ

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดเสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลบุรี เพื่อขออนุมัติทดลองใช้เครื่องมือ

2. การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและได้รับการตรวจปรับปรุงแก้ไข และผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานกับหัวหน้าหอผู้ป่วยคนปัจจุบันตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลบุรี ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์หาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) เมื่อพิจารณาค่าที่ได้ไม่มีข้อคำถามที่ต้องปรับปรุงหรือตัดออก เนื่องจากเป็นค่าที่อยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ จึงนำแบบสอบถามชุดนี้ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง ซึ่งรายละเอียดแบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการ มีข้อคำถามทั้งหมด 6 ข้อ

คงเดิม	6 ข้อ	ข้อที่ 1-6
--------	-------	------------

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย มีข้อคำถามทั้งหมด 40 ข้อ

1. ด้านความสามารถ	13 ข้อ	ข้อที่ 1-13
2. ด้านความเปิดเผย	11 ข้อ	ข้อที่ 14-24
3. ด้านความห่วงใย	9 ข้อ	ข้อที่ 25-33
4. ด้านความเชื่อถือได้	7 ข้อ	ข้อที่ 34-40

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการได้รับการยอมรับนับถือ มีข้อคำถามทั้งหมด 31 ข้อ

1. ด้านการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน	10 ข้อ	ข้อที่ 1-10
2. ด้านการยอมรับนับถือจากหัวหน้าหอผู้ป่วย	10 ข้อ	ข้อที่ 11-20
3. ด้านการยอมรับนับถือของตัวเอง	11 ข้อ	ข้อที่ 21-31

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม มีข้อคำถามทั้งหมด 42 ข้อ

1. ด้านความยุติธรรมระหว่างบุคคล	10 ข้อ	ข้อที่ 1-10
2. ด้านความยุติธรรมด้านข้อมูลข่าวสาร	9 ข้อ	ข้อที่ 11-19

เมื่อนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงแล้ว จึงนำมาหาความเที่ยงของแบบสอบถามอีกครั้ง ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามอีกครั้งได้ค่าความเที่ยง ดังที่แสดงใน ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าความเที่ยงแบบสอบถาม การได้รับการยอมรับนับถือ การมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม และความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วยของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลทั่วไป เขตภาคกลาง

แบบสอบถาม	ค่าความเที่ยง	
	กลุ่มทดลองใช้ (n=30)	กลุ่มตัวอย่างจริง (n=368)
ความไว้วางใจในหัวหน้าหอผู้ป่วย	.98	.98
ด้านความสามารถ	.96	.95
ด้านความเปิดเผย	.96	.95
ด้านความห่วงใย	.96	.94
ด้านความเชื่อถือได้	.94	.85
การยอมรับนับถือ	.96	.95
ด้านการได้รับยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน	.90	.84
ด้านการได้รับยอมรับนับถือจากหัวหน้าหอผู้ป่วย	.95	.94
ด้านการได้รับยอมรับนับถือจากตัวของท่านเอง	.93	.93
การมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรม	.97	.97
ด้านความยุติธรรมระหว่างบุคคล	.96	.95
ด้านความยุติธรรมด้านข้อมูลข่าวสาร	.96	.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั้งหมด 10 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั้งหมด 10 แห่ง พร้อมแนบรายละเอียดของโครงร่างวิจัยและแบบสอบถาม 1 ชุด
3. เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ประสานงานกับกลุ่มงานการพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การทำวิจัย และรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลประจำการ

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามผ่านทางหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลแก่พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานเป็นระยะเวลา 1 ปีขึ้นไปที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิ์ในการตอบแบบสอบถาม ของกลุ่มตัวอย่างและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยได้แนบซองเปล่า (โดยผู้วิจัยเตรียมไว้แล้ว) ให้กลุ่มตัวอย่างนำแบบสอบถามใส่ซองภายหลังทำแบบสอบถามเสร็จแล้วและปิดผนึกของตัวเองตนเอง แล้วจึงเก็บรวบรวมของที่ปิดผนึกแล้ว ส่งกลับกลุ่มงานการพยาบาล และนำแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ระยะเวลา 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 1-30 ตุลาคม พ.ศ. 2549 ได้รับคืนจากทุกโรงพยาบาล จำนวน 372 ฉบับ จากจำนวนที่ส่งไปทั้งหมด 381 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.64 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 4 ฉบับ โดยไม่ตอบแบบสอบถาม 1 หน้าหรือตอบแบบสอบถามไม่ครบทุกข้อเป็นต้น จึงแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก และนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งสิ้น 368 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.58 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการวิจัย หลังจากที่ได้รับอนุมัติจากคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยคำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยชี้แจงทำความเข้าใจกับกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามโดยบอกวัตถุประสงค์ในการตอบคำถาม ให้ความกระจ่างเกี่ยวกับแบบสอบถาม และอธิบายประโยชน์เกี่ยวกับการเข้าร่วมวิจัย ให้กับกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบ และดำเนินการเก็บข้อมูลเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่ยินยอมเข้าร่วมโครงการเท่านั้น

2. ผู้วิจัยชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร ถึงสิทธิ์ที่กลุ่มตัวอย่างสามารถหยุดหรือปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่า การปฏิเสธนี้ไม่มีผลกระทบใดๆต่อกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น

3. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้วผู้วิจัยเก็บข้อมูลดิบที่ได้จากแบบสอบถาม ไว้เป็นความลับและอยู่ในที่ที่ปลอดภัย

4. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะภาพรวม และการรายงานผลการวิเคราะห์ทำในลักษณะที่ไม่สามารถเชื่อมโยงถึงตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน หน่วยงานที่สังกัด และแผนกที่ปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percent)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับการยอมรับนับถือ การมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรมและความไว้วางใจในหัวหน้าหรือผู้ป่วย จำนวนหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และประเมินระดับจากค่าเฉลี่ยจำแนกทั้งรายด้านและรายข้อ

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการยอมรับนับถือ การมีปฏิสัมพันธ์อย่างยุติธรรมกับความไว้วางใจในหัวหน้าหรือผู้ป่วย โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient, r) และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test)

4. เปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ของ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีดังนี้ (ประคอง วรรณสุด, 2542)

r	=	0	ไม่มีความสัมพันธ์
r	=	$\pm 0.26 - \pm 0.349$	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
r	=	$\pm 0.50 - \pm 0.69$	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
r	=	$\pm 0.70 - \pm 0.89$	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
r	=	$\pm 0.90 - \pm 1.00$	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ส่วนเครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงลักษณะของความสัมพันธ์ ดังนี้ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น บวก หมายความว่า ตัวแปร มีลักษณะเพิ่มหรือลดตามกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น ลบ หมายความว่า ตัวแปร มีลักษณะเพิ่มหรือลดตรงข้ามกันในการวิจัยครั้งนี้